

BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNING

Handläggare: Agneta Brus
Titel: Strateg
E-post: agneta.brus@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämnden

Yttrande över motion från Ann Lewerentz (M) Öka säkerheten för kommunens elever

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden föreslår:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad eftersom det pågår ett arbete i linje med intentionerna bakom förslagen i motionen.

Sammanfattning

Moderaterna har via Ann Lewerentz inkommit med en motion till kommunfullmäktige gällande att öka säkerheten för Norrtälje kommuns elever. Motionen har remitterats till barn- och skolnämnden för yttrande.

Ett arbete med att se över tryggheten i Norrtälje kommuns skolor pågår redan utifrån ett nämndinitiativ som inlämnades vid barn- och skolnämndens sammanträde den 17 februari 2025 §15, samt utifrån skärpta krav i skollagen (2010:800) från och med läsåret 2025/2026.

Förslagen i motionen

Motionen "Öka säkerheten för kommunens elever" från Ann Lewerentz (M) lämnades vid kommunfullmäktiges sammanträde den 28 april 2025. Kommunstyrelsen beslutade den 12 maj att remittera motionen till barn- och skolnämnden och utbildningsnämnden för yttrande.

Bakgrunden till motionen är händelserna i Örebro i februari, samt händelse i Upplands Väsby kommun där en lärare utsatts för ett allvarligt våldsbrott vid en skola. I motionen föreslås följande åtgärder för att det ska kännas säkert och tryggt i kommunens skolor:

- Begränsa skolfastigheternas tillgång till en enda övervakad ingång. (Flera utrymningsvägar ska självklart fortsatt finnas.)
- Inför kodlås eller elektronisk kort/blipp för all behörig personal och elever som ska beträda skolans/förskolans område.
- Vid lämning och hämtning på förskola/fritids ska en av skolan utsedd personal se till att inga obehöriga släpps in på skolan/förskolan.
- Öka kameraövervakningen på skolor och skolgårdar för att snabbt kunna upptäcka och agera vid misstänkta händelser

Förvaltningens utredning och bedömning

Pågående trygghets- och säkerhetsarbete inom förskole- och skolverksamheten

I dagsläget genomför barn- och utbildningsförvaltningen en översyn av styrdokument på säkerhetsområdet. Översynen följer av att barn- och skolnämnden den 17 februari 2025 gav barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att senast till nämndens sammanträde den 29 september 2025 genomföra en uppföljning av, och vid behov revidera, nämndens plan vid hot och våld och pågående dödligt våld.

I uppdraget ingår även att utreda befintliga trygghets- och säkerhetsåtgärder och vid behov ge förslag på ytterligare åtgärder för att stärka tryggheten och säkerheten på kommunens skolor.

Från 1 juli 2025 införs också ny lagstiftning och ändrade läroplaner för stärkt skolsäkerhet. Ändringarna i skollagen innebär bland annat att:

- Alla förskolor och skolor ska ha en beredskapsplan och ett löpande beredskapsarbete för att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana. Det handlar om att planera, utbilda och öva för att ha beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer.
- Det ska tydliggöras att skolan inte är en allmän plats. Alla förskolor och skolor ska vidta åtgärder för att obehöriga inte ska ges tillträde till förskolans eller skolans område när verksamheten pågår. Det är huvudmannens ansvar och kan bland annat handla om tydliggöranden av gränser, upplysningar om att obehöriga inte får vara där, låsta dörrar, passerkort, kodlås och taggar.
- Utökade befogenheter för rektor vad avser möjlighet att undersöka väskor eller andra föremål samt skyldighet för rektor att göra en polisanmälan om det kan misstänkas att ett brott har begåtts av en elev i samband med skolverksamheten.

Den pågående utredningen innehåller en omvärldsbevakning med beskrivning av de trender och tendenser som råder inom området säkerhet och krisberedskap, och vilket stöd och vägledning som ges av ansvariga myndigheter. Utredningen innehåller även en beskrivning av pågående trygghets- och säkerhetsåtgärder såsom:

- Införande av digital kommunikationsplattform för snabb informationsspridning vid akuta händelser.
- Förvaltningsövergripande modell för beredskapsplan.
- Utbildningsinsatser i pågående dödligt våld (PDV).
- Förebyggande insatser inom det allmänna säkerhetsarbetet och som bedrivs i olika forum för samverkan.
- Implementering av kommunens system för incidentrapportering (KIA) även för incidenter som omfattar barn och elever.

Utredningen kommer även att beskriva de juridiska aspekterna på trygghets- och säkerhetsarbetet, aktuellt forskningsunderlag, ansvarsfördelning, och viktiga skillnader mellan olika skolformer.

Slutligen kommer utredningen att innehålla ett antal förslag till åtgärder med inriktning på förebyggande, förhindrande och försvårande insatser där flera av de förslag som framställs i den aktuella motionen berörs.

Sammanfattning och slutsats

De förslag som lämnas i föreliggande motion ingår i beredningen av det uppdrag som barn- och skolnämnden tidigare lämnat till förvaltningen med planerad redovisning vid nämndens sammanträde den 29 september 2025.

Några av de viktigare slutsatserna i det pågående arbetet är vikten av att skapa en gemensam standard för hur säkerhetsarbetet ska bedrivas med fokus på förebyggande insatser. Vidare framhålls vikten av samverkan mellan skola, socialtjänst, polis, räddningstjänst med flera aktörer, och utökad samverkan med fristående huvudmän för att säkerställa en heltäckande nivå av trygghet och säkerhet för kommunens alla elever.

Barn- och utbildningsförvaltningens bedömning är därmed att motionen kan anses besvarad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på barn- och utbildningsförvaltningen i samverkan med trygghets- och säkerhetsenheten vid kommunstyrelsekontoret.

Ekonomiska konsekvenser

Den nya lagstiftningen och reviderade handlingsplaner kan medföra ekonomiska konsekvenser beroende på vilka åtgärder som kommer att föreslås.

Ett nytt statsbidrag för att höja säkerheten i skolan införs under 2025. Med säkerhetshöjande åtgärder menas bland annat fysiska och tekniska lösningar för att öka säkerheten och förebygga brott vid förskolor och skolor. Det kan till exempel handla om installering av passersystem, skalskydd eller utökad kamerabevakning i skolan. Syftet med statsbidraget är att stötta huvudmän i deras säkerhetsarbete med att förebygga brott.

Utifrån principen om "lika villkor" ska ersättningen till fristående huvudmän motsvara hemkommunens budget för det kommande budgetåret. Ökade kostnader för de kommunala skolorna till följd av skärpta krav på säkerhet innebär att kommunens kostnad för bidrag till fristående huvudmän ökar i motsvarande grad.

Konsekvenser för barn

Att ha adekvata och aktuella beredskapsplaner, och en stark trygghets- och säkerhetskultur är positivt för barn- och elever vid Norrtälje kommuns förskolor och skolor.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Ärendet bedöms inte ha några negativa effekter ur ett landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Niclas Gustafsson

Tf. Förvaltningsdirektör / Avdelningschef grundskola

Barn- och utbildningsförvaltningen

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1 – Motion "Öka säkerheten för kommunens elever"

Beslut skickas till

Ann Lewerentz (M)

Kommunstyrelsen